

og deraf have de 35 Ulykkestilfælde været paa Fabrikker og de 203 ved Landbrugsmaskiner. Det har undret mig at se, at der indtræder henved 6 Gange saa mange Ulykkestilfælde ved Landbruget som ved Maskiner i Fabrikker. Det viser sig her, at der indtræffer et Ulykkestilfælde for hver 7,700 Individder, naar man regner Befolkningen i Danmark til 1,800,000 Mennesker — Kjøbenhavn er ikke medregnet — Lovforslaget gaar ud paa at træffe Sikkringsforanstaltninger for Maskiner, saaledes at alle Hjul, Axler og Vignende, som man let kommer i Berøring med, saa vidt muligt ere behørigt tildekkede og indkapslede, saa at Arbejderne ikke uden grov Uforsigtighed kunne komme i Berøring med dem og komme til Fortræd. Dernæst er der Tilhyn ikke blot med Maskiner i Fabrikker, men ogsaa med Maskiner i Landbrugets Tjeneste, og for det Tredie er det Strafsansvar for Arbejdsgiverne, som ikke holde sig Lovens Bestemmelser efterrettelige. Jeg skal tillade mig nogle Bemærkninger om, hvad jeg ikke synes at være rigtig i det foreliggende Lovforslag. Der staar i Slutningen af § 1, at denne Lovs Bestemmelser kunne ved fgl. Anordning gøres anvendelige paa andre særlige Arbeidsmaskiner, selv om de kun drives ved Haandkraft. Jeg er nu ikke nogen særlig Haand af fgl. Anordning, og jeg synes, at dette Udtryk om Arbeidsmaskiner er et noget elastisk Begreb. Jeg ser ikke rigtig, hvor man begynder, og hvor man ender. Dernæst hedder det i Forslagets § 4, at Børn under 10 Aar maa ikke benyttes til Arbejde ved Landbrugsmaskiner. Vi have jo en Bestemmelse i Loven af 23de Mai 1873, hvori Børn under 10 Aar ikke maa benyttes til Arbejde i Fabrikker. Dette finder jeg fuldstændig rigtigt, at vi have faaet denne Lov, fordi Børn, der daglig arbejde ved Fabrikker, paa Grund af det ensformige Arbejde, som virker sløvende saavel paa Legeme som paa Sjæl, lider derved, og i Reglen arbejde de i en usund Luft, som vil være meget uheldig for Børn under 10 Aar. Jeg synes ikke, at dette Forhold kan jævnsføres med Forholdene ved Landbrugsmaskinerne. Jeg har selv praktisk Erfaring i den Retning; da jeg var 8 Aar, begyndte jeg at kjøre Hestene for Tærskemaskinen, og det har jeg ofte set hos Naboerne — ogsaa mine egne Børn maa jævnlig kjøre Hestene i Hestegangen til Tærskemaskine og Kjørneværk — uden at jeg skjønner, at der i vor Egn afstedkommes Ulykkestilfælde derved. Navnlig synes jeg, at det ikke vil være rigtigt i disse daarlige Tider at forbyde en Mand, der eter en lille Gaard med et Par Heste og nogle Køer og saa vidt muligt udfører

sit Arbejde selv, at have Børn til at hjælpe sig ved Maskinen, Børn, som oftest arbejde under Faderens eget Tilhyn. Det hedder dernæst i det sidste Stykke af § 4: „Arbejdere, som bestjæftiges i umiddelbar Nærhed af omløbende Maskindele, i der ikke ere fuldstændig dækkede, maa under deres Ophold ved disse Maskindele ikke bære Løse Forklæder eller Tørklæder, og skal de kvindelige Arbejdernes Klædning forned være sammenbunden med et Bånd.“ Det forekommer mig at være en lidt underlig Bestemmelse. I Lovforslagets Motiver hedder det, at den Kommission, der var nedsat, havde egentlig indstillet, at der skulde være en Slags Reformdragt for Kvinden, som man har benyttet ved Fabrikker i Udlandet, men som dog ikke noget Steds er paabudt ved Lov. Saa vidt jeg kan skjønne, har Ministeriet her foreslaaet en Middelvei. Hvorvidt det kan være praktisk ved visse Slags Fabrikker, at Kvinder skulde have en saadan reglementeret Dragt, skal jeg ikke udtale mig om, det forstaar jeg mig ikke meget paa, men for Landbrugsmaskiners Vedkommende tror jeg helst, man vil være fritaget for disse Bestemmelser. Man maa tænke paa, at den Maskine, som hyppigst benyttes paa Landet, bruges saa at sige hver Dag paa enhver Bøndergaard; det er Kjørnen, og den pleier Husmoderen selv at passe. Jeg kan nu ikke skjønne, at man kan faae tildækket eller indkapslet Axlen, der forbinder Kjørneriset, fordi man med Lethed skal kunne tage Kjørnelaaget af, og man har tillige en Slags Muffe, saa at man let kan stille Axlen fra Kjørneriset. Jeg kan ikke skjønne anderledes, end at Lovens Bestemmelser ere saaledes, at Gaardmandskonen, der passer sin egen Kjørne, bliver nødt til at taate Forklæde og Tørklæde og have sine Skjorter sammenbundne forned med en Snor; og jeg tror ikke, at Vedkommende ville synes rigtig om denne Lovbestemmelse. I Lovens § 7 kommer ogsaa Meiericentrifuger ind under Lovens Bestemmelser, det hedder, at Justitsministeren kan forbyde Brugen af disse, som efter Erfaring og anstillede Forsøg have vist sig farlige. Jeg skal indrømme, at der er indtruffet ikke saa Ulykkestilfælde ved Centrifuger, og det er muligt, at der ogsaa skulde træffes lige Bestemmelser i den Retning til at sikke imod Ulykkestilfælde. Til de første Centrifuger, man lavede her i Landet, pleiede man at benytte støbt Metal til Cylindrene; men ingen Gjenstand, som man støber, kan være aldeles sikker, fordi man ikke kan vide, om der ikke kommer Luftblære ind under Støbningen, saa der bliver Huller i den støbte Gjenstand; og Cylindrene vare den